

Přišel čas investovat do obnovitelných zdrojů energie

Inflace v Česku nepolevuje. V září stoupla na 4,9 procenta, to je o 0,8 procenta více než v srpnu. Drží se tak dále na nejvyšší úrovni od roku 2008. Inflaci žene v Evropě nahoru také energetika. Vyplývá to z dat, která na konci srpna 2021 zveřejnil Statistický úřad Evropské unie (Eurostat).

Energetický sektor nyní zažívá velmi rušné období. Cena se zvyšuje na burzách, to se následně odráží v koncové částce, kterou zaplatí spotřebitelé. Nabízí se několik otázek. Porostou ceny ještě výš? Dá se tato situace vnímat jako příležitost pro investory? Respektive, kdo na tom vydělá?

Dle všech indicií by se ceny měly stabilizovat a poklesnout během příštího roku. Podobně jako v případně stavebního materiálu se totiž nyní sešlo několik významných faktorů v jeden moment, od klimatických podmínek až k politickým otázkám. „Ceny energií přestanou růst, až Rusko zvýší své dodávky plynu do Evropy a zároveň se zvýší i nabídka ropy a uhlí z OPEC, Spojených států a Austrálie. K nové rovnováze by mělo podle cen futures všech hlavních energetických komodit dojít někdy v druhé polovině příštího roku. Nepředvídatelnou proměnnou je ale v tomto ohledu počasí, které může v případě bezvětří kruté zimy snížení cen oddálit. Naopak v případě teplejší větrné zimy bude dostatek energií v Evropě už na jaře,“ komentuje Ondřej Hartman, profesionální investor a zakladatel portálu FXstreet.cz.

Ceny ropy Brent se nacházejí na úrovních předchozího vrchole z října 2018. „Pokud tuto úroveň prorazí, pak je z hlediska

technické analýzy otevřena cesta až k hranici sta dolarů za barel, kolem níž jsme se pohybovali v letech 2011-2014,“ říká Václav Pech, investiční analytik společnosti Broker Trust. Růst cen této energetické komodity je ovšem možné poměrně jednoduše regulovat, například tím, že se země sdružené v kartelu OPEC rozhodnou zvýšit těžbu a s rostoucí nabídkou by měla současná cena klesnout. Prudký růst cen plynu na amerických burzách prozatím skončil na počátku října letošního roku a aktuálně ceny plynu již klesají.

Kde hledat příležitosti

Hlavní příležitosti v sektoru energií již zřejmě pominuly. „Mám tím na mysli zejména akcie globálních energetických gigantů, které se z covidového výprodeje vzpamatovaly v porovnání s ostatními jen velmi pomalu. Ještě před rokem nabízely investorům nejenom silný růstový potenciál, ale také mimořádně zajímavou dividendu, citelně převyšující i současnou úroveň inflace. Po často i sto procentním růstu v uplynulých měsících je ale těžké mluvit o mimořádných příležitostech, i když pohled na poměrové ukazatele některých firem je nadále pozitivní a dividendové výnosy se stále pohybují kolem pěti procent,“ uvádí Václav Pech.

Roman Binter, předseda dozorčí rady APS CREDIT FUND SICAV, k tomu pak říká: „Ekonomické zotavení z pandemie posílilo poptávku po plynu a uhlí, nabídka zatím však zůstává pozadu. Vysoké ceny energií budou přetrvávat několik měsíců, velmi pravděpodobně celou zimu, kdy hodně bude záležet i na počasí. Většina problémů už je ale „priced in“, takže většinu cenového růstu už snad máme za sebou.“ Jasnými vítězi jsou

podle něj nyní producenti energií (plynu, ropy, uhlí) jako Shell, Total, BP apod. „V Čechách bude zajímavé sledovat Energetický a průmyslový holding (EPH). V rámci utilit (výrobci elektrické energie) se bude dále dařit RWE, EDF, Fortum, kteří mají velké zastoupení na méně regulovaných trzích severní Evropy. Naopak producenti v hodně regulovaném Španělsku trpí. Vysoké ceny a snahy o snižování emisí budou mít v krátkém a středním období pozitivní dopad na hodnotu firem s velkou kapacitou hydro a jádra. Prodávají samozřejmě také velcí industriální spotřebitelé a bohužel domácnosti. Ve vztahu k domácnostem můžeme v některých Evropských zemích očekávat ochranné zásahy ze stran regulátora a státu,“ upozorňuje Binter.

Situace nahrává obnovitelným zdrojům

V momentě, kdy se konvenční zdroje energie viditelně potýkají s problémy, protože fosilních paliv jednoduše není dost, je na místě obracet se mnohem víc k obnovitelným zdrojům. Kromě jejich nesporných výhod pro udržitelnost planety se v posledních letech také výrazně zhodnocuje jejich investorský potenciál. Vzhledem k aktuálnímu vývoji mají inves-

Možností jsou fondy

- **Fondy zaměřené na energetiku jsou rozhodně zajímavé svým stabilním výnosem. Fond držící podkladová aktiva například v podobě projektů vodních, větrných či fotovoltaických elektráren má předem dané a zpravidla garantované tržby na dobu života investice.**
- **Náklady lze u těchto projektů dobře předpovídat i korigovat. Výsledkem je proto dobrá stabilita ekonomického plánu projektu. Největším rizikem těchto projektů je regulatorní změna podmínek podpory, která se ale zpravidla týká buď jen jednoho státu, nebo jen jedné technologie. Optimální obranou je portfolio správně diverzifikovat – technologicky i regionálně.**

toři šanci na výrazně rychlejší návratnost svých investic. „Obnovitelným zdrojům tato situace podle mne do budoucna nahrává a spatřuji v nich tudíž i určitou investiční příležitost, v různých formách a modelech,“ souhlasí Vlastimil Bijota, partner fondu DaVinci Investments.

Důvodů, proč je do portfolia zařadit, je hned několik: Podpora obnovitelných zdrojů energie například celou EU či důraz na energetickou efektivnost a úspory. „Investoři neudělají chybu, když část svého portfolia vyhradí právě obnovitelným zdrojům. Vlády v EU, ale i jinde ve světě, je totiž budou masivně dotačně podporovat, ještě masivněji než doposud. Je tedy pragmatické se na této dotační vlně svést, a to například investicí do akcií firem tak či onak působících v segmentu obnovitelných zdrojů,“ uvádí Lukáš Kovanda, hlavní analytik Trinity Bank a člen Národní ekonomické rady vlády.

Podle Tomáše Voltra, výkonného ředitele Energy financial group, lídra na českém trhu v produkci biometanu z biologicky rozložitelných odpadů, je na místě vnímat současnou situaci na energetických trzích jako varování, ale i příležitost. „Pokud neurýchlíme náš přechod k zeleným zdrojům a nebudeme investovat do nových technologií pro jejich levnější a rychlejší výrobu i distribuci, pak nemůžeme počítat s tím, že se u nás tržní prostředí proti vyspělejšími zemím stabilizuje. Využití obnovitelných zdrojů energie navíc přispěje k poklesu cen elektřiny díky nižším výrobním nákladům,“ doplňuje Tomáš Voltr.

I přes komplikovanou situaci se příklon k obnovitelným zdrojům energie jeví jako reálný. Zároveň se dá očekávat větší zájem jednotlivců o vlastní energetické zdroje, zejména fotovoltaické články na střechy rodinných domů, které zásobují domácnosti elektřinou a případné přebytky odevzdávají do sítě. „Nejde však o drobné uživatele, nýbrž o velké producenty, kteří budou do budoucna hrát v úpravě energetického mixu roli. A s ohledem na aktuální legislativu a změny, které se projednávají,



Investorský potenciál obnovitelných zdrojů energie v poslední době roste.

je k investicím do obnovitelných zdrojů ideální čas,“ uzavírá Voltr.

Ropa z nuly na sto

Kříze spojená s pandemií covid-19 způsobila, že se loni v dubnu cena ropy krátce propadla k nulovým, dokonce i záporným hodnotám. „Panika, lockdowny a absolutně plně zásobníky způsobily, že v jednu chvíli byla ropa drahá i zadarmo. Následovalo rychlé zotavení a za posledních dvanáct měsíců se cena černého zlata zdvojnásobila. Mimochodem, to se stalo v posledních 80 letech jen pětkrát,“ uvádí Michal Valentík, člen investičního výboru společnosti Broker Trust.

Obecně přijímaný názor je, že rostoucí cena ropy je škodlivá pro jednotlivá hospodářství i globální ekonomiku, a tedy i pro kapitálové trhy. „Ovšem pohyb ceny ropy je důsledkem, a ne příčinou hospodářského cyklu. Z historických dat vyplývá, že ropa nejvíce posiluje, když roste reálné HDP (očištěno o inflaci), tedy když se ekonomice daří. A naopak, cena ropy nejvíce klesá, když klesá reálné HDP. Zdá

se tedy, že ropa je více měřítkem ekonomického impulsu než jeho hybnou silou,“ vysvětluje Valentík s tím, že stejně jako výnosy akcií i ceny ropy jsou primárně ovlivněny hospodářským cyklem. Tyto dvě třídy aktiv mají pozitivní vztah a obě jsou procyklické. Ceny ropy a akcií jako takové mají tendenci společně růst, když ekonomika roste, a společně klesat, když zpomaluje.

Výjimkou z tohoto obecného pravidla je podle Valentíka situace, kdy se růst cen ropy odvíjí od nabídkových šoků, namísto poptávky. Příkladem je situace, kdy OPEC v roce 1973 omezil dodávky ropy do určitých zemí. V těchto případech se vztah mezi cenou ropy a výnosy akcií obrátí.

Akciovní investoři se tak musí obávat zvýšení ceny ropy pouze v případech, které jsou způsobeny zmenšující se nabídkou, k níž obvykle dochází pouze během politických nepokojů na Blízkém východě. Většina nárůstů cen ropy je způsobena rostoucí poptávkou a rychlým růstem HDP a je

normální součástí hospodářského cyklu.

Existují tedy nějaké hrozby? „Ano. Investoři by však měli věnovat pozornost vývoji samotného hospodářského cyklu. Pokud by ekonomika přecházela do prostředí zpomalujícího tempa růstu či do recese (záporné tempo růstu) s pokračujícím růstem inflace, cena ropy by mohla začít klesat pod tlakem klesající poptávky,“ uvádí Michal Valentík a shrnuje: „Nynější rostoucí ceny ropy jsou především barometrem mimořádného růstu HDP a investoři by měli toto zvyšování cen chápat jako běžnou součást hospodářského cyklu. Teprve klesající cena ropy může být indikátorem zpomalování ekonomik. To by mělo jít ruku v ruce i s výprodeji na dlouhopisech s vysokým výnosem. Ovšem v tomto prostředí se stále ještě nenacházíme. A v případě, že v nadcházejícím zimním období nepříjde dramatická situace okolo covid-19, tak je tato situace málo pravděpodobná.“

KAMILA ONDRÁČKOVÁ